

Tillsynsplan enligt alkohollagen 2025 – Gårdsförsäljning

Sammanfattning

Riksdagen fattade 2025-04-23 beslut om att anta Regeringens förslag om nya regler i Alkohollagen (2010:1622) gällande gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker. Ändringen kommer att träda i kraft från och med 1 juni 2025 och kommer att gälla i sex år från ikraftträdandet.

I och med den att den nya lagen träder ikraft görs separat tillägg till antagen tillsynsplan för 2025 (VFN 2025-14). Inför revidering av tillsynsplan år 2026 ska tillsyn av gårdsförsäljning ingå.

Tillsynsmyndigheter

I Munkedals kommun har kommunstyrelsen delegerat den lokala tillsynen enligt alkohollagen till Valfärdförvaltningen som i sin tur har delegerat tillsynen till ansvarig tjänsteman.

Förutom kommunen har även polismyndigheten skyldighet att kontrollera att lagen följs.

Syftet med all tillsyn är att förebygga och korrigera felaktigheter. En kommun får meddela en innehavare av gårdsförsäljningstillstånd en erinran eller, vid allvarigare fall eller upprepade överträdelser ges varning om denne inte uppfyller de krav som gäller för tillståndets meddelade eller följer de bestämmelser som gäller för servering eller gårdsförsäljning enligt 9 kap 17 § alkohollagen eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Det är viktigt att det förs en löpande dialog mellan kommunen och tillståndshavaren. Om felaktigheter i hanteringen uppmärksammas kan tillsynsmyndigheten ofta genom samtal med tillståndshavaren åstadkomma att bristerna omedelbart rättas till. Vid dessa samtal är det ofta nödvändigt att gå igenom aktuella bestämmelser och tillämpningen av dessa.

Det är bl.a. därför nödvändigt att de som utövar tillsyn själva har mycket god kunskap om bestämmelserna och är medvetna om kravet på noggrann dokumentation.

Genom rådgivande verksamhet och en smidig handläggning av ärendena bör det kunna undvikas att administrativa tvångsmedel kommer till annat än begränsad användning. Dessa tankar bör vara vägledande även i dag.

Förebyggande tillsyn

- Tillsynsbesök på försäljningsstället.
- Informationsmaterial om bestämmelserna i alkohollagen är aktuella och hålls tillgängliga för näringsidkare och allmänheten.

Gårdsförsäljning

De nya reglerna gällande gårdsförsäljning gäller från och med 1 juni 2025. Reformen bör utvärderas och de nya bestämmelserna om gårdsförsäljning gäller i sex år från ikraftträdandet.

Tillståndshavare får bedriva gårdsförsäljning från endast ett försäljningsställe. Försäljningen till varje enskild konsument ska inte överstiga 0,7 liter spritdrycker, tre liter vin, tre liter starköl och tre liter andra jästa alkoholdrycker vid samma besökstillfälle.

Åldersgräns för inköp av alkoholdrycker är 20 år. Försäljningstiderna är mellan klockan 10:00 och 20:00 alla veckodagar om kommunen inte beslutar annat. Försäljning får endast ske till kunder som deltar i specifikt besöksarrangemang. Försäljningsansvarig ska finnas på plats under hela försäljningstiden.

Yttre tillsyn, försäljningsställe

- . Försäljningsstället har ett egenkontrollprogram och en rutin för ålderskontroll.
- . Försäljning får enbart ske till konsumenter som deltar i ett besöksarrangemang.
- . Försäljningsstället ska följa de försäljningsregler som gäller maxvolym.
- . Marknadsföring av drycker sker på ett med lagstiftningen förenligt sätt.
- . Gårdsförsäljningen ska ske inom beslutad tid.
- . Aktuell dryck ska följa uppställda krav på tillverkningen.

Samordnad yttre tillsyn

Med samordnad tillsyn avses ett fördjupat tillsynsarbete som flera berörda myndigheter planerar och/eller genomför tillsammans. Dessa deltar med stöd av den lagstiftning som gäller för deras respektive sakområde. Vid samordnad tillsyn inom kommunen sker planering av inspektioner i samråd med Miljöhandläggare, Räddningstjänst och Polismyndighet.

Planerad yttre tillsyn

Den yttre tillsynen innebär en kontroll av att försäljningsstället sker i enlighet med dess tillstånd och inte bryter mot gällande lag i övrigt. Den yttre tillsynen görs enligt en särskild plan som upprättas varje år. Vid kontrollbesök bör verksamheten som ska kontrolleras störas så lite som möjligt.

Den som utför kontroll ska alltid kunna styrka att han/hon företräder kommunen. Alkoholhandläggaren förbereder och planerar inspektioner i samråd med inspektörer om sådana finns.

- . Tillsyn av försäljningsstället ska ske vid minst två tillfällen under första året, varav det första besöket sker inom två månader från uppstart av gårdsförsäljning.
- . Extra tillsynsbesök görs vid uppmärksammade brister.

Inre tillsyn

- . Varje år görs kontroll av betalningsuppmaningar och kontrollavgifter (uppgifter från Skatteverket).
- . Varje år kontrolleras årsproduktion/ volymrapport.

- . Vartannat år görs kontroll av personlig lämplighet (uppgifter från polisens brott- och misstankeregister).
- . Egenkontrollprogram
- . Bolagssammansättning

Ordinarie tillsyn försäljningsställen för folköl	När ska tillsyn göras
Första besök på försäljningsstället	Inspektion och information inom tre månader
Försäljningsställe	En gång per år
Granskning av egenkontrollprogram	En gång per år
Extra tillsynsbesök vid uppmärksammade brister	Inom en månad
Beslut om föreläggande eller förbud	Om brister inte åtgärdats
Tillsynsutredning	Vid allvarliga eller upprepade brister
Uppföljande tillsyn efter beslut om erinran, varning	Inom en månad